

Beslissing

(B)1814

30 augustus 2018

Beslissing over de aanvraag tot goedkeuring van het voorstel van NV ELIA SYSTEM OPERATOR voor de aanpassing aan de marktkoppeling in de regio Central West Europe naar aanleiding van de integratie van de Duits-Oostenrijkse biedzonegrens en de integratie van de 20% minimum RAM regel

Genomen met toepassing van artikel 15.2 van Verordening (EG) nr. 714/2009 betreffende de voorwaarden voor toegang tot het net voor grensoverschrijdende handel in elektriciteit, van artikel 5.2 van Bijlage 1 van Verordening (EG) nr.714/2009 betreffende de voorwaarden voor toegang tot het net voor grensoverschrijdende handel in elektriciteit en de artikelen 176, §2, en 180, §2, van het koninklijk besluit van 19 december 2002 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe

Niet-vertrouwelijk

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
INLEIDING	3
1. WETTELIJK KADER.....	4
1.1. Nationaal wettelijk kader	4
1.2. Europees wettelijk kader.....	4
1.2.1. Verordening (EG) 714/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreft de voorwaarden voor de toegang tot het net voor grensoverschrijdende handel in elektriciteit	4
1.2.2. Verordening (EU) 2015/1222 van de Commissie van 24 juli 2015 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing en congestiebeheer	6
2. ANTECEDENTEN.....	7
2.1. Historiek	7
2.2. Scope van de beslissing	8
2.3. Raadpleging	9
2.3.1. Antwoord Febeliec	9
2.3.2. Antwoord ENGIE.....	12
3. ANALYSE VAN HET VOORSTEL.....	15
3.1. Toevoegen van de biedzonegrens DE/LU-AT	15
3.1.1. SPAIC analyses	15
3.1.2. Evaluatie	16
3.2. Minimum 20% RAM maatregel	17
3.3. Externe beperkingen	18
3.4. Intraday marktkoppeling.....	18
3.5. Berekening van de congestie-inkomsten	18
3.6. Andere wijzigingen	19
3.7. Transparantie	19
3.8. Impact op de bevoorradingszekerheid.....	20
4. BESLISSING.....	21
BIJLAGE 1	23
BIJLAGE 2	24
BIJLAGE 3	25
BIJLAGE 4.....	26
BIJLAGE 5	27
BIJLAGE 6.....	28

INLEIDING

De COMMISSIE VOOR REGULERING VAN ELEKTRICITEIT (hierna: “de CREG”) onderzoekt hierna, op basis van artikel 15, §2 van Verordening (EG) nr. 714/2009 van het Europees Parlement en de Raad (hierna “de Verordening (EG) 714/2009”) van 13 juli 2009 betreffende de voorwaarden voor toegang tot het net voor grensoverschrijdende handel in elektriciteit, van artikel 23, §2, 38° en 40° van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna: “de elektriciteitswet”) en van artikelen 176, §2 en 180, §2 van het koninklijk besluit van 19 december 2002 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang hiertoe (hierna: “het technisch reglement”), het voorstel van NV Elia System Operator (hierna “Elia”) voor de aanpassing aan de marktkoppeling in de regio Central West Europe (hierna: “CWE”) naar aanleiding van de integratie van de Duits-Oostenrijkse biedzonegrens en de integratie van de 20% minimum RAM regel (hierna: “het voorstel”).

Het voorstel voor de aanpassing aan de marktkoppeling werd door Elia ter kennis gebracht bij brief ontvangen op 13 juni 2018. Het betrof de Engelstalige versies van de geactualiseerde “*approval package*”, een beschrijving van de capaciteitsberekeningsmethodologie voor het *intraday* tijdbestek, een beschrijving van de toewijzing van de congestie-inkomsten, een gezamenlijke brief van alle transmissiesysteembeheerders van de CWE regio (hierna: “de CWE TSB’s”) en een versie met aanduiding van de geïntroduceerde wijzigingen van de eerste drie genoemde documenten.

De CREG ontving, op 24 juli 2018, conform de overeenkomsten tussen de CREG en Elia, een Franstalige versie van de goed te keuren documenten: de geactualiseerde “*approval package*”, de wijzigingen aan de *intraday* capaciteitsberekeningsmethodologie en de beschrijving van de verdeling van de congestive-inkomsten. De Franstalige versies van deze documenten vormen het onderwerp van de onderhavige beslissing en zijn bijgevoegd in

BIJLAGE 1, BIJLAGE 2 en BIJLAGE 3.

Deze eindbeslissing is opgesplitst in vier delen. Het eerste deel is gewijd aan het wettelijke kader. In het tweede deel worden de antecedenten van de beslissing toegelicht, inclusief de openbare raadpleging die de CREG organiseerde. Het derde deel gaat over de beoordeling van de voorgestelde wijzigingen en het vierde deel, ten slotte, bevat de eigenlijke beslissing.

De regulerende instanties van de CWE regio hebben elkaar geraadpleegd en in nauwe coördinatie samengewerkt bij de beoordeling van dit voorstel. Naar aanleiding hiervan is een gezamenlijke *position paper* opgesteld (*“Common position paper of CWE NRA’s on the update of the Flow-based market coupling methodology”*, augustus 2018). Deze is als BIJLAGE 4 aan de onderhavige beslissing toegevoegd.

De onderhavige beslissing werd door het Directiecomité van de CREG goedgekeurd op de vergadering van 30 augustus 2018.

1. WETTELIJK KADER

1. De aanvraag van Elia tot goedkeuring van het voorstel betreft een wijziging van de congestiebeheersprocedure. In dit hoofdstuk beschrijft de CREG de bepalingen die gezamenlijk het wettelijk kader vormen voor dit besluit. Het betreft zowel nationale als Europese wetgeving.

1.1. NATIONAAL WETTELIJK KADER

2. Artikel 8 §1 van de Elektriciteitswet schrijft voor dat de netwerkbeheerder belast is met de taak van het publiceren van de normen voor het plannen, uitbaten en de veiligheid die worden aangewend, met inbegrip van een algemeen plan voor de berekening van het totale transfertvermogen en de betrouwbaarheidsmarges van de transmissie op basis van de elektrische en fysische karakteristieken van het net.

3. Artikel 23, §2, 36° van de Elektriciteitswet bepaalt dat de CREG moet toezien op het congestiebeheer van het transmissienet, met inbegrip van de interconnecties, en de invoering van de regels voor het congestiebeheer. Artikel 23, §2, 38° bepaalt dat de CREG het algemeen plan goedkeurt voor de berekening van de totale overdrachtscapaciteit en van de betrouwbaarheidsmarge van de transmissie vanuit elektrische en fysische kenmerken van het net dat gepubliceerd wordt door de netbeheerder met toepassing van artikel 8, §1, derde lid, 11°.

4. Artikel 176 §1 van het Technische Reglement specificceert dat de netbeheerders de methodes bepaalt die hij toepast tijdens de evaluatie van de transmissiecapaciteit die hij aan de toegangsverantwoordelijken voor hun energie-uitwisseling met de buitenlandse netten ter beschikking kan stellen. Artikel 176 §2 schrijft voor dat de netbeheerder de methodes bedoeld in §1 door de netbeheerder worden gepubliceerd overeenkomstig artikel 26 van dit besluit en ter kennis van de commissie gebracht. Artikel 180, §2 van het Technische Reglement preciseert dat de methodes voor congestiebeheer, alsook de veiligheidsregels, ter goedkeuring aan de CREG ter kennis gebracht moten worden en gepubliceerd moeten worden overeenkomstig artikel 26.

5. Artikel 177 bepaalt : §1. De methodes, bedoeld in artikel 176, hebben tot doel, een zo groot mogelijke capaciteit van verbindingen ter beschikking stellen en dit op een transparante en niet discriminerende wijze, en waarbij de veiligheid, de betrouwbaarheid en de efficiëntie van het net worden gewaarborgd. (...)

1.2. EUROPEES WETTELIJK KADER

1.2.1. Verordening (EG) 714/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreft de voorwaarden voor de toegang tot het net voor grensoverschrijdende handel in elektriciteit

6. De implementatie van Flow Based marktkoppeling in Day-ahead in Centraal-West-Europa (hierna "CWE DA FBMC"), startte op basis van de Annex discussies eind 2006 van Verordening (EG) 1228/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 26 Juni 2003 handelend over de voorwaarden voor toegang tot het netwerk voor grensoverschrijdende handel in elektriciteit, later vervangen door Verordening (EG) 714/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreft de voorwaarden voor de toegang tot het net voor grensoverschrijdende handel in elektriciteit en tot intrekking van Verordening (EG) 1228/2003 (hierna: Verordening (EG) 714/2009). De realisatie van een eenheidsmarkt in elektriciteit in *day-ahead* en in *intraday* zijn essentieel in het behalen van de

Europese doelstellingen inzake competitiviteit, bevoorradingszekerheid en betaalbaarheid van elektriciteit, zoals beschreven in de Verordening (EG) 2015/1222 van 24 juli 2015 die een richtlijn vastlegt voor de allocatie van capaciteit en voor congestiebeheer of “Capacity Allocation and Congestion Management” (hierna: CACM richtlijn).

7. Artikel 15, eerste en tweede lid, van Verordening (EG) 714/2009 luiden:

1. De transmissiesysteembeheerders voorzien in mechanismen voor coördinatie en uitwisseling van informatie teneinde in het kader van congestiebeheer in te staan voor de zekerheid van de netwerken.

2. De door de transmissiesysteembeheerders gehanteerde veiligheids-, operationele en planningsnormen worden openbaar gemaakt. Dit omvat tevens een algemeen model voor de berekening van de totale overdrachtcapaciteit en de transmissiebetrouwbaarheidsmarge, een en ander gebaseerd op de elektrische en fysieke eigenschappen van het netwerk. Dergelijke modellen moeten door de regulerende instanties worden goedgekeurd. (...)

8. Artikel 16, eerste, tweede en derde lid, van Verordening (EG) 714/2009 luiden:

1. Congestieproblemen van het netwerk worden aangepakt met niet-discriminerende, aan de markt gerelateerde oplossingen waarvan voor de marktspelers en de betrokken transmissiesysteembeheerders efficiënte economische signalen uitgaan. Bij voorkeur dienen netcongestieproblemen te worden opgelost met van transacties losstaande methoden, d.w.z. methoden waarbij geen keuze tussen de contracten van afzonderlijke marktspelers behoeft te worden gemaakt.

2. Procedures om transacties te beperken worden slechts toegepast in noodsituaties, wanneer de transmissiesysteembeheerder snel moet optreden en redispatching of compensatiehandel niet mogelijk is. Dergelijke procedures worden op niet-discriminerende wijze toegepast. Behoudens in geval van overmacht worden marktspelers met een capaciteitstoewijzing voor een eventuele beperking vergoed.

3. Marktspelers krijgen de beschikking over de maximale capaciteit van de interconnecties en/of de maximale capaciteit van de transmissienetwerken waarmee grensoverschrijdende stromen worden verzorgd, zulks in overeenstemming met de voor een bedrijfszekere exploitatie van het netwerk geldende veiligheidsnormen. (...)

9. Bijlage 1 bij Verordening (EG) 714/2009 bepaalt onder meer het volgende:

Artikel 1.7 :

Bij het definiëren van passende netwerkgebieden waarop en waartussen congestiebeheer van toepassing is, moeten de transmissiesysteembeheerders zich laten leiden door de beginselen van rendabiliteit en minimalisering van de negatieve gevolgen voor de interne markt voor elektriciteit. Met name mogen transmissiesysteembeheerders de interconnectiecapaciteit niet beperken om congestie binnen hun eigen controlegebied op te lossen, behalve om de hierboven vermelde redenen en redenen van operationele veiligheid en moeten de transmissiesysteembeheerders ze beschrijven en alle systeemgebruikers hiervan op transparante wijze in kennis stellen. Een dergelijke situatie wordt alleen getolereerd zolang geen oplossing op lange termijn is gevonden. De methoden en projecten waarmee zo'n oplossing kan worden bereikt, worden door de transmissiesysteembeheerders beschreven en op transparante wijze aan de systeemgebruikers gepresenteerd.” (...)

Artikel 3.5:

Ter bevordering van eerlijke en doeltreffende mededinging en grensoverschrijdende handel, dient de in punt 3.2 beschreven coördinatie tussen de transmissiesysteembeheerders binnen de gebieden alle stappen te bestrijken, gaande van capaciteitsberekening en optimalisering

van toewijzing tot veilige exploitatie van het netwerk, en worden de verantwoordelijkheden duidelijk verdeeld. Deze coördinatie heeft met name betrekking op:

a) het gebruik van een gemeenschappelijk transmissiemodel dat doeltreffend omspringt met fysieke loop-flows en rekening houdt met de verschillen tussen fysieke en commerciële stromen;

b) de toewijzing en nominering van capaciteit om doeltreffend om te springen met onderling afhankelijke fysieke loop-flows; (...) g) de verificatie van de stromen om te voldoen aan de eisen inzake netwerkbeveiliging voor operationele planning en realtime-exploitatie; (...).”

Artikel 5.2:

Transmissiesysteembeheerders publiceren een algemene beschrijving van de congestiebeheermethoden die in diverse omstandigheden worden toegepast om zoveel mogelijk capaciteit ter beschikking te stellen van de markt, alsook een algemeen systeem voor de berekening van de interconnectiecapaciteit voor de verschillende tijdsbestekken, gebaseerd op de werkelijke elektrische en fysieke toestand van het netwerk. Een dergelijk systeem moet door de regulerende instanties van de lidstaten worden beoordeeld.

1.2.2. Verordening (EU) 2015/1222 van de Commissie van 24 juli 2015 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing en congestiebeheer

10. Artikel 18, lid 3, b) van Verordening (EG) 714/2009 voorziet in de ontwikkeling en implementatie van gedetailleerde richtsnoeren om de handel in elektriciteit in de biedzones van de Europese Unie te harmoniseren. Hiertoe werd, op 24 juli 2015, de CACM Verordening gepubliceerd voor inwerkingtreding op 14 augustus 2015.

11. De CACM Verordening voorziet in minimale harmonisatieregels voor capaciteitstoewijzing, congestiebeheer en handel in elektriciteit voor de *day-ahead* en *intraday* markten van de Unie. Hiertoe dienen de TSB's van een capaciteitsberekeningsregio, onder meer, op geharmoniseerde wijze de beschikbare interconnectiecapaciteiten te berekenen. Dit dient te gebeuren volgens de regels uiteengezet in Afdeling 3 en Afdeling 4 (ofwel Artikel 20 tot en met 30) van de CACM Verordening.

12. Het voorstel van Elia tot wijziging van de CWE DA FB methodologie volgt uit de goedkeuring¹ van het oorspronkelijke CWE DA FB voorstel. De samenwerking tussen de TSB's en de regulerende instanties van de CWE regio ging de inwerkingtreding van de CACM Verordening vooraf en de huidige ontwikkelingen binnen de CWE regio dienen dan ook niet te worden beschouwd als een implementatie van de capaciteitsberekeningsmethodologie volgens de CACM Verordening. Hiertoe werkt Elia momenteel samen met de TSB's van de Core capaciteitsberekeningsregio, net zoals de CREG samenwerkt met de betrokken regulerende instanties en ACER. De beslissing over het huidige voorstel van Elia gebeurt dan ook zonder voorafname aan de beslissing van de Core regulerende instanties en ACER over de methodologieën voor capaciteitsberekening voor het *day-ahead* en *intraday* tijdsbestek in de Core regio.

¹ Zie [Eindbeslissing](#) (B) 150423-CDC-1410 over “de aanvraag tot goedkeuring van het voorstel van de NV Elia System Operator betreffende de implementatie van de koppeling van de dagmarkten gebaseerd op de stromen in de regio CWE (Centraal-West Europa).

2. ANTECEDENTEN

2.1. HISTORIEK

13. Sinds 2007 zijn de elektriciteitsmarkten in de CWE regio, bestaande uit de grenzen tussen België, Nederland, Frankrijk en de toenmalige biedzone Duitsland/Luxemburg/Oostenrijk, met elkaar gekoppeld. De berekening van de beschikbare capaciteit voor marktkoppeling vormt een fundamenteel element in het beheer van het transmissienetsysteem. Onder de beperking van het respecteren van de netveiligheid, dienen de waarden van de berekende capaciteiten die beschikbaar gesteld worden aan de markt, te worden gemaximaliseerd.

14. Sinds 21 mei 2015 gebeurt de berekening en de allocatie van de transmissiecapaciteit voor de day-ahead marktkoppeling in de CWE-regio op basis van de *flow-based* marktkoppeling (FB MC). Hierbij worden rechtstreeks de net export posities van de betrokken biedzones geoptimaliseerd in functie van de gegenereerde welvaartswinst, rekening houdende met de beschikbare transmissiecapaciteit op de door transmissienetwerkbeheerders aangeduide relevante netwerk-elementen. De methodologie voor de CWE DA FB MC werd in maart 2015 door de CWE transmissienetbeheerders ter goedkeuring aan de CWE regulatoren voorgesteld. De implementatie van CWE DA FBMC werd goedgekeurd via Eindbeslissing (B) 1410, conditioneel aan voorwaarden waaronder 15 punten die opgenomen zijn in een gemeenschappelijke positie paper van de CWE Regulatoren (*“Position paper of CWE NRA’s on Flow-Based Market Coupling”*, maart 2015).

15. Op 2 december 2014 ontving het Agentschap voor de samenwerking tussen energieregulators (hierna: “ACER”) een verzoek van de Poolse energieregulator URE om de wettelijkheid van de beslissingen van de CEE (*“Central East Europe”*) regulatoren om een zoneoverschrijdende capaciteitsallocatieprocedure goed te keuren, te toetsen aan het wettelijke kader in Verordening (EG) 714/2009. Meer bepaald werd ACER gevraagd om te oordelen of, in deze procedures, de allocatie van grensoverschrijdende capaciteit ook dient te gebeuren op de grens tussen Duitsland en Oostenrijk. URE was immers van mening dat de procedures voor commerciële transacties tussen Duitsland en Oostenrijk structurele congesties op die grens en op de transmissielijnen van andere CEE biedzones veroorzaakten.

16. In haar Opinie 09-2015 van 23 september 2015 oordeelde ACER dat de grens tussen Duitsland en Oostenrijk inderdaad kenmerken van structurele congestie vertoonde. ACER gaf in deze opinie te kennen dat het van oordeel was dat de implementatie van een capaciteitsallocatieprocedure op deze grens verplicht is volgens de bepalingen in artikel 16(1) van Verordening (EG) 714/2009 en punten 1.2, 1.4 en 3.1. van Bijlage 1 aan deze verordening. Deze procedures dienden te worden gecoördineerd tussen alle TSB’s van de toenmalige CEE regio.

17. Via haar Beslissing 06-2016 van 17 november 2016 over het voorstel van alle TSB’s voor de afbakening van de capaciteitsberekeningsregio herhaalde ACER dit principe. De opname van de biedzonegrens DE/LU-AT in de Core regio hield immers een bevestiging van Opinie 09-2015 in, waarbij ACER te kennen gaf dat de betrokken Duitse en Oostenrijkse TSB’s samen met alle andere TSB’s van de Core regio dienden samen te werken voor de harmonisering van de capaciteitsberekenings- en allocatieprocedures.

18. Volgend op de Opinie en Beslissing van ACER, beslisten BNetzA (de Duitse energieregulator) en E-Control (de Oostenrijkse energieregulator) op 15 mei 2017 dat de biedzonegrens tussen Duitsland/Luxemburg en Oostenrijk (hierna: “DE/LU-AT”) dient opgenomen te worden in de CWE *flow-based* marktkoppeling, met ingang van 1 oktober 2018. De CWE regulerende instanties hebben de CWE TSB’s gezamenlijk verzocht de technische en economische impact van de opname van de grens DE/LU-AT in de CWE FB MC te onderzoeken.

19. In de gezamenlijke *position paper* van maart 2015 gaven de CWE regulerende instanties aan dat ze verwachtten dat de CWE TSB's een studie met betrekking tot de selectie van kritieke netwerkelementen (de zgn. CBCO-studie voor *Critical Branch – Critical Outage*) in de CWE FB MC uitvoeren. Gezien de afwezigheid van resultaten van deze studie, beslisten de CWE regulerende instanties eind 2017 de TSB's te verzoeken om een nieuwe kortetermijnmaatregel in te voeren: de zgn. 20% minimum RAM regel. Deze regel wordt beschouwd door de CWE regulerende instanties als een tijdelijke maatregel die, in afwachting van verdere studies en een grondige oplossing voor het probleem van de lage zoneoverschrijdende capaciteiten, in de CWE FB MC *approval package* dient te worden opgenomen.

20. Naar aanleiding van deze wijzigingen aan de CWE FB MC methodologie, hebben de CWE TSB's een gezamenlijk voorstel ontwikkeld dat ter goedkeuring aan de betrokken regulerende instanties is voorgelegd. Dit gebeurde op 13 juni 2018. De CWE regulerende instanties hebben dit voorstel grondig onderzocht en in onderling overleg de bijgevoegde *position paper* goedgekeurd (zie BIJLAGE 4). Bijkomend aan het overleg met de andere regulerende instanties van de CWE regio, heeft de CREG de Belgische marktdeelnemers de mogelijkheid gegeven om hun visie op het ter goedkeuring voorliggende voorstel te communiceren tijdens een publieke raadpleging die liep van 18 juni tot en met 9 juli 2018. De ontvangen antwoorden worden door de CREG besproken in deel 2.3 van deze beslissing.

21. Op 8 augustus 2018 ontving de CREG, net als de andere regulerende instanties, de communicatie van het PCR SC² met de informatie van en aantal testen die werden uitgevoerd op de werking van Euphemia³ naar aanleiding van de splitsing van de biedzones DE/LU en AT. De resultaten van deze testen gaven aan dat de technische aanpassingen om deze splitsing te verwezenlijking tot gevolg kunnen hebben dat Euphemia de performantielimiten bereikt volgens een aantal ontwikkelde testcriteria. Het PCR SC gaf te kennen dat, gezien de regulatoire beslissing die ten grondslag ligt aan de splitsing van DE/LU en AT, ze akkoord kon gaan met de verandering aan het algoritme en de bijkomende risico's voor (gedeeltelijke) ont koppeling.

22. Naar aanleiding van deze communicatie heeft de CREG bevestiging gevraagd van Elia dat dit bijkomende risico geen impact heeft op de Belgische bevoorradingszekerheid tijdens wintersituaties met hoge verwachte importvolumes en dat dit risico voldoende gemitigeerd is door de in werking zijnde maatregelen, via brief op 23 augustus 2018. In het antwoord van Elia, ontvangen per brief op 30 augustus, werd verwezen naar een uitbreiding van de berekeningstijd die Euphemia ter beschikking heeft (standaard 10 minuten) en de schaduwweilingen die georganiseerd worden in geval de impliciete marktkoppeling faalt.

2.2. SCOPE VAN DE BESLISSING

De onderhavige beslissing van de CREG is van toepassing op de volgende aspecten van de CWE FB MC:

- De integratie van de biedzonegrens DE/LU-AT in het marktkoppelingsproces (i.e. de capaciteitsberekening en -allocatie), vanaf 1 oktober 2018, inclusief de nodige wijzigingen aan de *day-ahead* en *intraday flow-based* capaciteitsberekeningsmethodologie.
- De opname van de 20% minimum RAM regel, in afwachting van een grondige CBCO-selectiestudie door de CWE TSB's.

² PCR SC = *Price Coupling of Regions Steering Committee*

³ Het door PCR gebruikte marktkoppeling algoritme voor de allocatie van de *day-ahead* capaciteiten.

- De wijziging aan de verdeling van de congestie-inkomsten naar aanleiding van de integratie van de grens DE/LU-AT.

23. Via deze beslissing oordeelt de CREG echter expliciet niet over, onder meer maar niet uitsluitend, de volgende elementen. Deze worden vermeld omdat ze ofwel niet binnen de bevoegdheid van de CREG liggen, ofwel omdat de CREG haar beslissingsbevoegdheid over deze elementen in afzonderlijke, later te nemen beslissingen zal uitvoeren.

- De evaluatie van de implementatie van de voorwaarden waaronder CWE DA FBMC conditioneel werd goedgekeurd door de CREG in Eindbeslissing (B) 1410, waaronder 15 punten die opgenomen zijn in een gemeenschappelijke positie paper van de CWE Regulators (*“Position paper of CWE NRA’s on Flow-Based Market Coupling”*, maart 2015).
- De volumes aan langetermijnrechten die, vanaf 1 oktober 2018, op de biedzonegrens DE/LU-AT gealloceerd worden, ook al hebben deze via het systeem van LTA-inclusie (*Long-Term Allocation*) een impact op de beschikbare capaciteiten in de *day-ahead* en *intraday*-koppeling.
- Het aspect van *loop flows*, over dewelke discussies gevoerd worden in de Core regio en meer bepaald in het kader van het gemeenschappelijk netwerkmodel en de capaciteitsberekeningsmethodologie in navolging van Artikel 18(3) en Artikel 21(1)(b)(ii) van de CACM Richtlijn.

2.3. RAADPLEGING

24. De relevante Belgische en Europese wetgeving verplicht Elia en de CWE TSB’s niet expliciet tot het organiseren van een openbare raadpleging over het gewijzigd CWE FBMC Voorstel. De Belgische marktpartijen werden aldus niet geconsulteerd bij de ontwikkeling van deze gewijzigde versie. Het Directiecomité van de CREG besliste, op grond van artikel 23, §1 van haar huishoudelijk reglement om, in het kader van deze eindbeslissing, een openbare raadpleging te organiseren over dit gewijzigd voorstel op de website van de CREG van 18 juni tot 9 juli 2018 (Consult. 1778).

25. Tijdens de openbare raadpleging ontving de CREG twee antwoorden: van Febeliec en van ENGIE. Beide antwoorden zijn te vinden in BIJLAGE 5 en BIJLAGE 6 van deze beslissing en de gemaakte oplettingen worden hieronder samengevat, telkens gevolgd door het antwoord van de CREG.

2.3.1. Antwoord Febeliec

26. In haar antwoord, start Febeliec met drie algemene opmerkingen over de belangrijkste wijzigingen in de context van de CWE FBMC. Ten eerste geeft Febeliec aan niet overtuigd te zijn dat de splitsing van de DE/AT/LU biedzone de beste manier is om de Europese eenheidsmarkt te verwezenlijken en dat de splitsing ook niet vanuit die geest is gemotiveerd. Febeliec geeft aan dat deze splitsing politiek gemotiveerd is en een lapmiddel is om de problemen ten gevolge van het gebrek of de vertraging in de realisatie van de netwerkversterkingen in de Duitsland te verlichten. Tegelijkertijd verwacht Febeliec dat deze splitsing een stuk van de huidige negatieve effecten ten gevolge van de netwerkproblemen in Duitsland kan compenseren. Ten tweede stelt Febeliec zich vragen bij de waarde van 20% als minimum voor de RAM op CBCO’s. Het lijkt een stap in de goede richting voor wat betreft de marktintegratie maar het is niet duidelijk wie de hiermee gepaard gaande kosten voor remediërende acties zullen dragen en meer specifiek hoe het *“polluter pays”* principe kan worden toegepast. Ten derde hekelt Febeliec het feit dat op de DE/LU-AT grens de facto meer capaciteit voor de markt wordt vrijgehouden dan 20% RAM omwille van het volume van 4,9 GW aan

langetermijncapaciteit op die grens. Febeliec besluit dat dit wederom een teken is dat sommige partijen zichzelf bedienen en dat het gedachtengoed van de Europese eenheidsmarkt niet in deze wijzigingen is terug te vinden. Tot slot besluit Febeliec dat de eindgebruiker voor 100% van de interconnectie capaciteit betaalt en niet voor slechts 20% ervan.

Antwoord CREG: De CREG begrijpt en deelt de bezorgdheid van Febeliec over de nood aan een geïntegreerde eenheidsmarkt in Europa waarbij een maximum aan interconnectiecapaciteit ter beschikking staat voor de grensoverschrijdende handel en waarbij het principe van niet-discriminatie overeind blijft.

Wat het eerste punt betreft, wijst de CREG erop dat de splitsing van grote biedzones in het algemeen de efficiëntie van het gebruik van de beschikbare netwerkcapaciteit en dus de marktkoppeling verbetert. Kleinere biedzones zijn ook bij verdere versterkingen van het netwerk een *no regrets* optie. De CREG spreekt zich hierbij niet uit of de keuze om de DE/AT/LU-biedzone op de Duits-Oostenrijkse grens te splitsen, netwerk topologisch de meest efficiënte keuze is. Desalniettemin zou deze biedzone split, zoals ook aangegeven door Febeliec, voordelen voor de CWE regio moeten opleveren (zie ook §3.1).

Wat het tweede punt betreft, onderstreept de CREG in deze onderhavige beslissing dat de maatregel van 20% minimum RAM een tijdelijke maatregel is (zie ook randnummer 19). De CREG vraagt bijgevolg in deze beslissing, in samenspraak met de andere CWE regulatoren, aan Elia om in samenwerking met de overige CWE TSB's een vernieuwd en onderbouwd voorstel voor de CBCO-selectiemethode die maximale beschikbare capaciteit ter beschikking stelt aan de markt en niet discrimineert tussen gebruikers en producenten in de verschillende biedzones (zie ook de *position paper*).

Wat het derde punt betreft, gaat de CREG akkoord met de opmerking van Febeliec dat momenteel andere principes gehanteerd worden op de DE/LU-AT grens dan op de andere CWE-grenzen voor de bepaling van de volumes aan langetermijncapaciteiten. De waarde van 4,9 GW werd niet met alle CWE TSB's en CWE regulatoren gecoördineerd maar was een bilaterale beslissing. In het kader van de Europese richtlijn FCA zullen de volumes op alle biedzonegrenzen volgens een geharmoniseerde methodologie worden bepaald. De CREG betreurt dat de LTR waarde op de DE/LU-AT grens die van toepassing zal zijn in oktober 2018 niet werd gecoördineerd. De CREG verwelkomt echter dat deze LTR-volumes in de vorm van FTRs zullen worden toegekend zoals ook het geval is op de grenzen van de Belgische biedzone. Zoals aangegeven in de onderhavige beslissing (zie §3.1) ziet de CREG echter risico's bij de garantie van dit LTR-volume via het proces van LTA-inclusie in het flow-based domein.

27. Op de wijzigingen in het CWE FB MC Voorstel geeft Febeliec de volgende opmerkingen en vragen. Ten eerste vraagt Febeliec aan de CWE regulatoren om de nieuwe situatie nauwgezet op te volgen en de impact naar de verschillende stakeholders te rapporteren.

Antwoord CREG: De CREG zal de nieuwe situatie opvolgen en de resultaten hiervan publiek maken in onder andere het marktmonitoring rapport van 2018.

28. Febeliec vraagt wat de impact is van de 20% minRAM maatregel en de DE/AT/LU biedzonesplit op de keuze van *flow-based intuitive* (FBI) versus *flow-based plain* (FBP).

Antwoord CREG: De historische data van 2015-2017 tonen aan dat de *intuitiveness patch* meestal werd getriggered wanneer de actieve CBCO een CBCO was met lage PTDF en lage RAM. Door de invoering van de 20% minRAM verwacht de CREG dat de *intuitiveness patch* minder vaak zal getriggered worden en bijgevolg het verschil tussen FBI en FBP nog kleiner zal worden dan ze vandaag al is. Wat de impact is van de invoering van de DE/AT/LU biedzone split op het verschil tussen beiden, is nog niet gekend. De CREG verkiest om voorlopig de keuze voor FBI te behouden en eerst de situatie met de nieuwe biedzoneconfiguratie te evalueren.

29. Febeliec roept op om regelmatig de *thresholds* voor de selectie van CBCO's en hun impact op de marktwerking te evalueren. Febeliec acht dit nodig om onnodige beperkingen van de CWE-uitwisselingen te vermijden zoals onder meer door de mogelijke introductie van nieuwe CBCO's of het behoud van CBCO's die niet meer relevant zijn door bijvoorbeeld netwerkversterking.

Antwoord CREG: De CREG deelt de mening dat de huidige 5% PTFD-threshold te laag is als criterium voor het bepalen van een netwerkelement als cross-border relevant en zo onnodige restricties vormt voor de CWE-grensoverschrijdende handel. Bovendien vormen lage PTFD-thresholds als criterium voor het bepalen van het cross-border relevant karakter een risico in het kader van de verdeling van de kosten voor congestiebeheer. Met een 5% PTFD-threshold criterium zouden Belgische consumenten kunnen meebetalen voor het oplossen van congestieproblemen op interne lijnen in de naburige biedzones. Daarom vraagt de CREG, in samenspraak met de andere CWE regulatoren, voor een herziening van de CBCO-selectiemethode (zie §3.1).

30. Febeliec merkt op dat CWE TSB's het gebruik van remediërende acties voorstellen om LTA-inclusie te garanderen en stelt zich de vraag wat er gebeurt als deze ontoereikend zijn. Hierbij onderstreept Febeliec dat een reductie van de LTR-waarden op de huidige CWE-grenzen ten opzichte van wat historisch gegeven werd, niet aanvaardbaar is.

Antwoord CREG: De CREG gaat akkoord met de visie van Febeliec dat een reductie van LTR-waarden op de huidige CWE-grenzen geen goede zaak zou zijn en ziet toe dat de waarden op de Belgische grenzen minstens behouden blijven. Voor België ziet de CREG geen problemen met een mogelijk tekort aan remediërende acties om de LTA-inclusie te garanderen en is daar ook niet van op de hoogte gebracht door Elia. Voor de DE/LU-AT grens zijn ruim 4GW aan redispatching middelen voorzien om de LTA-inclusie te garanderen. De CREG gaat ervan uit dat deze voldoende zijn maar wijst er in onderhavige beslissing op dat het cruciaal is dat deze worden opgenomen in de basecase (zie §3.1).

31. Wat betreft de bepaling en coördinatie van de remediërende acties tijdens het flow based kwalificatie en verificatie processen, stelt Febeliec vast dat CWE TSB's in de voetnoot op pagina 42 refereren naar de ervaring opgebouwd door de betrokken experts met de jaren, gecombineerd met operationele procedures die niet geformaliseerd en naar derde partijen toe geformuleerd kunnen worden. Febeliec wijst erop dat dit de deur openhoudt voor arbitraire keuzes en vraagt bijgevolg om hier wat meer striktheid aan de dag te leggen.

Antwoord CREG: Voor het ogenblik wordt het gebruik van remediërende acties nog niet door de CWE regulatoren opgevolgd. Tot vandaag is het gebruik van remediërende acties door Elia voornamelijk beperkt tot topologische maatregelen die geen extra kosten voor de Belgische eindconsument met zich meebrengen. De CREG is echter van mening dat een efficiënt gebruik van deze topologische maatregelen en andere remediërende acties cruciaal is om zowel meer capaciteit ter beschikking te stellen voor de grensoverschrijdende handel als voor het voorkomen en/of oplossen van interne congesties. Daarom voorziet de CREG voor het kalenderjaar 2019 een discretionaire incentive voor Elia in het kader van congestiemanagement van interne congesties (zie CREG ontwerpbeslissing (B)658E52 van 17 mei 2018); wat onder andere ook het management van de congesties op de CBCO's inhoudt.

32. Febeliec geeft aan dat verduidelijking nodig is over de impact van het invoeren van externe beperkingen op de globale biedzone netto positie, voorgesteld door CWE TSB's op pagina 61 van het gewijzigde voorstel. Dezelfde opmerking maakt Febeliec bij de paragraaf over de ID ATC berekening op pagina 82. Aansluitend verwelkomt Febeliec dat de externe uitvoer- en invoerbeperking op de DE/LU-biedzone wordt opgegeven.

Antwoord CREG: In samenspraak met CWE regulatoren is de vraag voor verduidelijking met betrekking tot de externe beperkingen opgenomen in de *position paper* en in deze beslissing. De vraag behelst zowel de motivering van de toegepaste waarde als het verhelderen van de toepassing en implicaties van de beperking op de het niveau van de globale netto positie. Wat betreft het opgeven van de

externe beperkingen op de Duitse biedzone, beschouwt de CREG dit als een noodzakelijke verbetering gezien de waarde van de externe beperking nooit wetenschappelijk werd onderbouwd.

33. Zoals uitgewerkt in de introductie van haar antwoord, stelt Febeliec dat de 20% minRAM maatregel een verbetering is ten opzichte van de huidige methodologie maar dat het desalniettemin ontoereikend blijft. Febeliec onderstreept dat elke uitzondering op de 20% minRAM uitvoerig gejustifieerd moet worden aan de regulerende instanties.

Antwoord CREG: CWE regulatoren zijn het er over eens dat het niet halen van de 20% minimum RAM voorwaarde een uitzondering moet blijven. De vereiste om elke uitzondering op de 20% minRAM te rechtvaardigen werd reeds op CWE niveau besproken en is expliciet in de *position paper* opgenomen.

34. Wat betreft de methodologie voor de berekening van de capaciteit in *intraday* stelt Febeliec de vraag waarom de DE/LU-AT grens niet is opgenomen in het “*increase/decrease*” proces besproken in §4.3.1.1.

Antwoord CREG: CWE regulatoren vragen in hun *position paper* aan de betrokken CWE TSB's om na te gaan of verbeteringen op korte termijn mogelijk zijn.

35. Febeliec merkt op dat de invoering van de DE/LU-AT grens wijzigingen introduceert in de methodologie voor de berekening van de congestie inkomsten, zoals de bepaling van de *external* pot en de introductie van het concept van een Slack Zone. Febeliec is van mening dat deze wijzigingen en de invoering van de DE/LU-AT biedzone grens in de CWE marktkoppeling op het gebied van congestierentes de andere biedzones ten opzichte van de huidige toestand niet mag benadelen. Daarom verwelkomt Febeliec het voorstel van CWE TSB's om de methodologie na 6 en na 12 maanden van de go-live van de DE/LU-AT split te evalueren. Febeliec stelt zich bovendien de vraag of deze wijzigingen in de methodologie toelaten dat FBMC uitgebreid wordt over de CWE-grenzen heen, met meer betrokken partijen.

Antwoord CREG: CWE regulatoren verwelkomen het voorstel van CWE TSB's om de gewijzigde methodologie voor de berekening van de congestie inkomsten te evalueren en de resultaten hiervan te rapporteren. De CREG zal op basis van deze rapportering de wijzigingen in de methodologie evalueren en indien nodig toezien op een herziening ervan.

2.3.2. Antwoord ENGIE

36. ENGIE verwelkomt het initiatief van de CREG om een openbare raadpleging te houden maar betreurt dat deze niet op CWE niveau is gebeurd en/of gecoördineerd.

Antwoord CREG: Een gecoördineerde raadpleging op CWE niveau werd niet voorzien omdat niet alle CWE regulatoren een nationale beslissing over dit gewijzigd voorstel nemen. CWE regulatoren hebben wel een gemeenschappelijke positie geformuleerd. Om tijdig de input van de Belgische marktpartijen te ontvangen en zo deze in rekening te kunnen nemen bij het opstellen van de *position paper*, werd de consultatieperiode door de CREG beperkt tot het wettelijk minimum van 3 weken.

37. ENGIE merkt op dat het CWE FBMC voorstel voornamelijk gewijzigd is op het niveau van de introductie van de DE/LU-AT grens en introductie van de 20% minRAM maatregel, maar dat wijzigingen om tegemoet te komen aan de voorwaarden uitgewerkt in de CWE NRA gemeenschappelijke positie paper van maart 2015 niet in de gewijzigde versie zijn opgenomen. ENGIE vraagt zich dan ook af wanneer CWE TSB's deze punten zullen aanpakken. ENGIE legt hierbij in het bijzonder de nadruk op het belang van een verdere verbetering van de transparantie met betrekking tot de CWE FBMC. ENGIE lijst de elementen op die zij noodzakelijk acht voor een verbeterde transparantie.

Antwoord CREG: De CREG gaat akkoord met deze opmerking. CWE regulatoren hebben in hun *position paper* aangegeven de evaluatie van de punten opgenomen in de Common Position paper van 2015 te

zullen evalueren in een volgende positie paper. Daarom is ook de scope van deze beslissing beperkt tot de hogergenoemde wijzigingen. Het verbeteren van de transparantie, door CWE NRAs erkend als een basisvereiste voor een goede marktwerking, is in de *position paper* en onderhavige beslissing opgenomen.

38. ENGIE stelt zich vragen over de coördinatie van de phase shift transformatoren (PST), in het bijzonder gegeven de extra complexiteit door de invoering van een extra biedzone. ENGIE stelt dat de haalbaarheid om de PST posities als variabelen in het coördinatieproces mee te nemen, in detail moet bestudeerd worden, zeker als dit gebeurt vooraleer de marktresultaten zijn bekend. ENGIE vreest dat omwille van de complexiteit van het optimaal regelen van de PST posities ex ante, dit de mogelijkheden voor remediërende acties sterk kunnen beperken. Hierbij verwijst ENGIE ook naar de complexiteit bij de coördinatie van de PSTs van Schifflange en het feit dat op de BeDeLux geen commerciële capaciteit beschikbaar is.

Antwoord CREG: De CREG neemt nota van deze opmerking. De coördinatie van de PSTs in het kader van de CWE FBMC is tot nu toe onderbelicht. De CREG bekijkt de mogelijkheden voor verhoogde monitoring van de PST coördinatie en evaluatie van de efficiëntie ervan, alsook de transparantie naar de markt over de toegepaste processen (zie ook opmerking Febeliec, randnummer 31).

39. Wat betreft de introductie van de DE/LU-AT grens, betreurt ENGIE dat de laatste wijzigingen in de CWE FBMC, en in het bijzonder de 20% minRAM maatregel, niet is meegenomen in de SPAIC analyses.

Antwoord CREG: De CREG gaat akkoord met de opmerking aangezien de SPAIC analyses op deze wijze niet volledig representatief zijn voor de verwachte impact van de DE/AT/LU biedzone split. De CREG hoopt dat de externe parallelle runs die vanaf juli 2018 via JAO⁴ kunnen worden opgevolgd, toelaten om de impact beter in te schatten.

40. ENGIE stuurt aan op een heldere beschrijving van de criteria op basis waarvan een TSB een uitzondering op de 20% minRAM kan aanvragen zodat dit ook transparant is voor marktspelers. Bovendien vraagt ENGIE dat regulatoren dit van nabij opvolgen via een precieze monitoring. Tenslotte benadrukt ENGIE dat ze ervan uitgaat dat uitzonderingen op de maatregel exceptioneel blijven en waarbij de betrokken TSB kan aangeven dat er geen andere maatregelen waren om de netwerkveiligheid te waarborgen.

Antwoord CREG: De CREG gaat akkoord met deze opmerking (zie ook randnummer 33).

41. ENGIE wenst een betere transparantie over de waarden van de externe beperkingen op de netto posities. Ten eerste zou de toegepaste waarde in de methodologie kunnen worden opgenomen, wat niet het geval is. Ten tweede moet het besluitvormingsproces voor het wijzigen van de waarde duidelijker. Ten derde moeten wijzigen op tijd aan de markt worden meegedeeld, samen met een verklaring over de onderliggende oorzaken.

Antwoord CREG: De CREG gaat akkoord met de vraag naar motivering van de waarde van de toegepaste beperkingen (zie ook randnummer 32). De CREG neemt nota van de vraag om de procedures rond de wijziging van die waarden in kaart te brengen en van de vraag om de markt tijdig te informeren over de wijzigingen van deze waarden.

42. Wat betreft de bepaling van de capaciteiten voor de uitwisselingen in *intraday*, stelt ENGIE vast dat de beschreven methode nog steeds de huidige ATC-methode is op basis van het *day-ahead* flow-based domein en nog niet deze op basis van een herberekening van het flow-based domein na de inclusie van de *day-ahead* marktresultaten. Zoals in een eerdere consultatie aangegeven, hekelte ENGIE

⁴ Zie info bij "DE-AT BDZ project" via <http://jao.eu/support>

bij de huidige methodologie dat CWE TSBs na de coördinatie fase een in een eerdere stap toegelaten verhoging van de ATC-waarde kunnen weigeren.

Antwoord CREG: De CREG begrijpt deze opmerking en gaat ervan uit dat CWE TSB's deze optie slechts gebruiken in uitzonderlijke gevallen waarbij problemen pas in een latere fase opduiken. De CREG wijst erop dat vanaf midden 2019 de nieuwe methodologie voor de capaciteitsberekening in *intraday* in werking zou moeten zijn.

3. ANALYSE VAN HET VOORSTEL

3.1. TOEVOEGEN VAN DE BIEDZONEGRENSEN DE/LU-AT

3.1.1. SPAIC analyses

43. Op 19 December 2017 stelden CWE TSB's aan CWE regulatoren de resultaten voor van de interne SPAIC analyse. Deze werden uitgevoerd voor 12 referentiedagen uit de periode januari tot december 2016. Onder voorbehoud van enkele kanttekeningen met betrekking tot o.a. een verschillend '*merging process*' en het gebrek aan locationele informatie voor het adequaat splitsen van de historische orderboeken in de DE/AT/LU biedzone, concludeerden CWE TSB's uit deze eerste SPAIC analyse dat de invoering van de DE/AT/LU biedzone split geen negatieve impact op de CWE uitwisselingen zou hebben en dat – integendeel - een positieve impact wordt vastgesteld.

44. De positieve impact wordt volgens CWE TSB's deels verklaard door een significante afname van de *preloading* van de CBCOs waardoor meer capaciteit ter beschikking gesteld wordt voor CWE uitwisselingen. Waar met de DE/LU/AT biedzone de uitwisselingen tussen DE/LU en AT als interne uitwisselingen beschouwd worden en dus in de referentiefloows vervat zitten, is dit na de splitsing niet meer het geval. CWE TSB's berekenen dat de *preloading* (referentiefloows) van de 10 meest frequent actieve CBCOs op de beschouwde referentiedagen met gemiddeld tot 375 MW dalen. De afname van de *preloading* is in sterke mate proportioneel met de waarde van de uitwisseling tussen de DE/LU en AT biedzones in het referentieprogramma. De positieve impact van de split van de DE/AT/LU biedingzone split is volgens CWE TSB's onder meer ook zichtbaar in een reductie van de *loop flows*.

45. De CWE TSB's berekenden de impact van de DE/AT/LU biedingzone split in termen van de maximale netto-posities van de verschillende CWE biedzones. Voor België zou de maximale importpositie nauwelijks wijzigen en meestal de 4500 MW bedragen die overeenkomt met de waarde van de Belgische importlimiet in 2016. De CREG noteert hierbij dat deze SPAIC analyse geen rekening houdt met de huidige Belgische importlimiet van 5500 MW, ingevoerd op 1 juli 2018.

46. Op 5 juni 2018 stelden CWE TSB's aan marktpartijen de resultaten voor van de externe SPAIC analyse, uitgevoerd voor 12 referentiedagen uit de periode september 2016 tot augustus 2017. De resultaten van deze SPAIC analyse bevestigen de eerder gemaakte conclusie dat er meer capaciteit zal vrijgemaakt worden voor de CWE regio dankzij de DE/AT/LU biedzone split.

47. Qua marktimpact geven de resultaten van de externe SPAIC een lichte toename van de uren met volledige prijsconvergentie aan, gekoppeld aan een lichte daling van de uren met prijspielen. De marktsimulaties zijn echter onder voorbehoud omwille van het groot aantal aannames die gemaakt zijn bij de splitsing van de historische DE/AT/LU orderboeken. Bovendien wordt ook de respons van de marktdeelnemers op het splitsen van de biedzone niet in rekening gebracht. CWE TSB's verwachten immers dat zowel de aanbodszijde (hydraulische en thermische centrales) als de vraagzijde (pompcentrales) zullen reageren op de nieuwe biedzone configuratie. Verder geven CWE TSB's ook aan dat het verschuiven van de OTC handel naar de CWE FBMC niet adequaat gesimuleerd kan worden. Deze verschuiving zou de liquiditeit op de CWE *day-ahead* markt vergroten.

48. De SPAIC resultaten geven een daling van de prijzen in BE (-1,36 €/MWh) en FR (-1,21 €/MWh) en een lichte stijging van deze in NL (+0,27 €/MWh) en DE (+0,39 €/MWh) waardoor de prijsconvergentie in de CWE-regio verbetert. Voor België zou de DE/AT/LU biedzone split aanleiding geven tot een lichte daling van het aantal uren met prijspielen (van 6,6% in het referentiescenario tot 5,6% in scenario 1) en een lichte stijging van het consumenten- en producentensurplus op jaarbasis

van samen 96 M€. In absolute termen is de stijging van het consumenten- en producentensurplus het grootst voor de Franse biedzone (+226 M€) en kleiner voor de Nederlandse biedzone (+ 7 M€).

49. CWE TSB's noteren dat voor het bepalen van het referentiescenario voor de evaluatie van de impact van de DE/AT/LU biedzone split, de historische data geactualiseerd werden om de ondertussen uitgevoerde wijzigingen in het netwerk en/of in de processen in rekening te brengen. De implementatie van de 20% minimum RAM maatregel is echter in geen van de scenario's opgenomen.

3.1.2. Evaluatie

50. De CREG stelt vast dat de CWE TSB's op basis van de interne en externe SPAIC analyses een positieve impact voorspellen van de DE/AT/LU biedzone split op de beschikbare capaciteiten in de CWE regio. Deze vaststelling komt overeen met de verwachting op basis van de principes van flow-based marktkoppeling. Ten eerste is er de positieve impact van kleinere zones: hoe kleiner de zones, hoe minder interne uitwisselingen, hoe minder *preloading* en dus hoe meer capaciteit beschikbaar is voor de markt. Ten tweede is er de positieve impact van het groter aantal zones: hoe groter het aantal zones, hoe meer vrijheidsgraden in de optimalisatie en dus hoe meer mogelijkheden voor welvaartsmaximalisatie.

51. De potentiële verbetering van de CWE marktwerking dankzij de splitsing van de DE/AT/LU-biedzone is echter onder voorbehoud van de manier waarop de splitsing concreet wordt geïmplementeerd. In het bijzonder ziet de CREG drie risico's bij het invoeren van een volume van 4,9 GW aan langetermijnrechten op de DE/LU-AT grens.

52. Een eerste risico betreft het invoeren van deze langetermijnrechten als *physical transmission rights* of fysieke transmissierechten (PTR). Dit zou de facto betekenen dat uitwisselingen tussen DE/LU en AT opnieuw voorrang zouden krijgen op andere CWE-uitwisselingen, en zo ook opportuniteiten voor meer welvaartscreatie verhinderen.

Dankzij het principeakkoord van CWE TSB's om vanaf 2020 op alle CWE grenzen "financial transmission rights" (FTR) te implementeren, gevolgd door de beslissing⁵ van de Core regulatoren om FTRs onmiddellijk toe te passen op de DE/LU-AT grens vanaf 1 oktober 2018, is dit eerste risico van de baan.

53. Een tweede risico betreft het invoeren van deze langetermijnrechten via het proces van LTA-inclusie. Bij LTA-inclusie wordt het initiële flow-based domein, berekend op basis van de referentiestromen in de basecase, virtueel vergroot en dit zonder dat de remediërende acties die hiervoor nodig zijn in de basecase worden opgenomen of onder CWE TSB's gecoördineerd. Dit gebeurt via de introductie van virtuele *branches* of via een *Final Adjustment Value* (FAV). Zolang het om relatief kleine waarden gaat waarmee het initiële domein artificieel wordt vergroot, hoeft dit niet noodzakelijk een probleem te vormen. Wanneer het echter om grote waarden gaat, wordt de afwijking tussen de basecase en wat werkelijk nodig is, ook groter. Hoe groter deze afwijking, hoe groter de inefficiënties: alle CWE TSB's moeten zich indekken voor wijzigingen in de stromen ('ongecoördineerde stromen') ten gevolge van remediërende acties die in de basecase niet werden opgenomen.

Het huidig voorstel van CWE TSB's geeft geen garanties over de kwaliteit van de basecase. De CREG is van mening dat de remediërende acties die nodig zijn om de 4,9 GW te garanderen in de basecase moeten worden opgenomen. Hierdoor verbetert niet enkel de kwaliteit van de basecase maar worden ook de netwerkelementen reeds in de basecase ontlast, met lagere *loop flows* en meer capaciteit voor de markt als gevolg. Dit laatste komt niet enkel de CWE regio maar ook de CEE regio ten goede.

⁵ Door de CREG beslist via Beslissing (B) 1769 over het gemeenschappelijke voorstel van de NV ELIA SYSTEM OPERATOR en alle transmissiesysteembeheerders van de Core capaciteitsberekeningsregio tot wijziging van het regionaal ontwerp inzake langetermijnrechten betreffende transmissie

54. Een derde risico betreft de convergentie van Euphemia, zie randnummer 21. De CREG ontving, net als de andere CWE regulatoren, een communicatie van PCR met mogelijke risico's waarbij het invoeren van grens, en meer bepaald de virtuele branches voor LTA-inclusie, de numerieke stabiliteit van de optimalisatie in het gedrang brengen en zo de backup procedure triggeren. De CREG informeerde bij Elia of dit mogelijks gevaar kon opleveren voor de Belgische bevoorradingszekerheid, wat uit het antwoord van Elia uitgesloten lijkt (zie randpunt 22). De CREG wijst erop dat de introductie van de DE/LU-AT grens en de bijhorende (virtuele) CBCO's in geen geval de marktkoppeling in het gedrang mogen brengen.

55. De CREG verwelkomt de invoering van de DE/AT/LU-split, in lijn met de gemeenschappelijke CWE NRA positie zoals opgenomen in de *position paper*. Tegelijkertijd wijst de CREG erop dat een correcte uitvoering nodig is om de potentiële positieve impact op de CWE regio te garanderen. De concrete uitvoering van de DE/AT/LU-split door de CWE TSB's zal bepalen of de positieve impact voorspeld op basis van de SPAIC analyses, daadwerkelijk zal worden gerealiseerd.

3.2. MINIMUM 20% RAM MAATREGEL

56. De zogenaamde "20% minRAM" maatregel houdt in dat op alle CBCOs die in de CWE FBMC worden opgenomen minimum 20% van de thermische capaciteit ('Fmax') beschikbaar is voor de CWE marktkoppeling.

57. Deze tijdelijke maatregel, reeds ingevoerd op 26 april 2018, is het gevolg van een beslissing genomen door CWE NRA's in December 2017 als antwoord op de beperkte uitwisselingscapaciteit binnen de CWE regio na de invoering van CWE FBMC in mei 2015 (zie randpunt 19). De uitwisselingscapaciteiten waren zo laag dat ze, gecombineerd met gewijzigde marktsituaties, de bevoorradingszekerheid in sommige CWE biedzones in het gedrang brachten. De lage uitwisselingscapaciteiten bleken voornamelijk het gevolg van de introductie van interne CBCOs met heel lage RAM waarden (tot minder dan 20% van de thermische capaciteit). Daarom werd een minimum RAM waarde van 20% als voorlopige waarde door CWE NRA's vooropgesteld.

58. Deze tijdelijke maatregel is in het voorstel opgenomen in afwachting van een verbeterde CBCO selectiemethode. De tot nu toe door CWE TSB's toegepaste CBCO selectiemethode is de 5% minimum PTFD threshold. Dit selectiecriteria werd reeds in 2015 door CWE NRA's in hun gemeenschappelijke positie paper in vraag gesteld. CWE NRA's vroegen dan ook om de optimaliteit van de CBCO selectiemethode aan te tonen. De CREG heeft in haar beslissing 1442 deze gemeenschappelijke CWE NRA vraag voor het uitvoeren van de CBCO selectiestudie als voorwaarde voor de goedkeuring van de CWE FBMC gesteld (zie randpunt 20).

59. Zoals aangegeven in de *position paper*, vraagt de CREG aan Elia om in samenwerking met de andere CWE TSB's tegen 30 juni 2019 ten laatste een voorstel in te dienen voor de CBCO-selectie die de vereisten van een optimale en niet-discriminerende methodologie invult.

60. Gezien het belang van de CBCO-selectiemethode voor de goede werking van de marktintegratie, houden CWE regulatoren de mogelijkheid open om hun uitvoeringsbevoegdheden te gebruiken in het geval het ter goedkeuring ingediend voorstel niet aan de kwaliteitsvereisten zou voldoen. De CREG merkt hierbij op dat de vraag van CWE regulatoren aan CWE TSB's voor het uitvoeren van de CBCO-selectiestudie dateert van maart 2015 (zie randnummers 14 en 19).

61. De CREG noteert dat de invoering van deze tijdelijke maatregel en de invoering van een verbeterde maatregel op basis van de resultaten van de uit te voeren CBCO-selectiestudie, onder voorbehoud zijn van de implementatie van de capaciteitsberekingsmethode in de Core regio en in het bijzonder de beslissing van ACER hierover.

3.3. EXTERNE BEPERKINGEN

62. CWE TSB's stellen in het voorstel de mogelijkheid voor om beperkingen op te leggen op de globale netto positie van een biedzone, terwijl op heden enkel beperkingen op de CWE netto positie worden gelegd.

63. De CREG begrijpt op basis van de uitwisselingen met Elia dat het voorstel van Elia om een dergelijke externe beperking in te voeren is gemotiveerd door de indienstname van NEMO-link begin 2019. De NEMO-link zal de Belgische biedzone connecteren met de Britse biedzone die buiten de CWE regio valt. Omdat de motivering voor de Belgische importbeperking gelinkt is aan spanningsinstabiliteit bij te hoge importwaarden (vandaag 5.5 GW), dient Elia bij de in dienst name van NEMO de uitwisselingen in de Channel regio en de CWE regio samen te beschouwen. Aangezien de Channel regio geen deel uitmaakt van de CWE FBMC kan de importbeperking niet meer op het CWE niveau bepaald worden en moet dit naar het overkoepelend niveau overgeheveld worden, i.e. rechtstreeks in Euphemia.

64. De CREG erkent de noodzaak voor het toepassen van de voorgestelde beperking op het niveau van de globale netto positie. De CREG is van mening dat de beschrijving in het voorstel echter niet voldoende duidelijkheid biedt over hoe dit concreet op het overkoepelend niveau wordt opgelost, hoe dit vertaald wordt als input naar de Channel regio enerzijds en naar de CWE regio anderzijds en hoe dit zich concreet vertaalt in de CWE FBMC resultaten – voor zowel transparantie naar de markt als voor monitoringdoeleinden. Algemeen dient verder ook dat elke beperking van de grensoverschrijdende handel, en dus ook de toepassing van een externe beperking, door de betrokken TSB's gestaafd moet worden en op duidelijke en transparante wijze naar de markt gecommuniceerd.

65. De CREG vraagt daarom aan Elia om te verduidelijken hoe de externe beperking op de globale Belgische netto positie precies in Euphemia wordt geïmplementeerd, hoe dit vertaald wordt in de respectievelijke inputs voor de Channel en CWE regio, hoe dit getraceerd kan worden en hoe de waarde van de toegepaste beperking is onderbouwd. De CREG vraagt Elia om dit in een voorstel ter goedkeuring bij de CREG in te dienen voorafgaand aan de toepassing van deze beperking.

3.4. INTRADAY MARKTKOPPELING

66. De opgenomen methodologie voor de bepaling van de capaciteiten in *intraday* zal slechts beperkte tijd van kracht zijn en dit in afwachting van de implementatie van een flow-based gebaseerde berekening van de ATC-waarden (ref). De voorgestelde methodologie laat echter heel wat discretionaire vrijheid bij CWE TSB's bij het al dan niet toekennen of weigeren van een verhoging of verlaging van de ATC-waarden, het zogenaamd *increase/decrease* proces. De CREG vraagt Elia alles in het werk te stellen om met de gegeven methodologie een maximale capaciteit ter beschikking te stellen aan de markt.

3.5. BEREKENING VAN DE CONGESTIE-INKOMSTEN

67. Naar aanleiding van de introductie van de DE/LU-AT biedzonegrens, stellen CWE TSB's enkele wijzigingen voor in de methodologie voor de bepaling van de congestie-inkomsten. Deze zijn onder meer de invoering van een Slack biedzone voor de berekening van de *external pot*. CWE TSB's stellen voor om de voorgestelde methodologie te evalueren op 6 en op 12 maanden na de invoering van de DE/LU-AT grens om te verzekeren dat de resultaten in de lijn liggen met de verwachtingen. De evaluatie wordt gerapporteerd en besproken met regulatoren.

68. De CREG verwelkomt het voorstel om de methodologie te evalueren, te bespreken en indien nodig te herzien. De CREG is van mening dat de invoering van de DE/LU-AT biedzone grens en de hiertoe benodigde wijzigingen in de methodologie *ceteris paribus* geen neerwaartse invloed op de gegenereerde congestie-inkomsten op de Belgische grenzen mogen hebben.

3.6. ANDERE WIJZIGINGEN

69. Naast de invoering van de DE/LU-AT biedzonegrens, de introductie van de 20% minimum RAM maatregel en het voorstel voor een externe beperking op de globale net positie, werden enkele kleinere wijzigingen aangebracht in de methodologie voor de *day-ahead* marktkoppeling. Deze worden in de *position paper* besproken.

70. Wat betreft de inclusie van de D2CF data van Swissgrid voor het bepalen van de basecase, gaat de CREG ervan uit dat deze wijziging de kwaliteit van de voorspellingen verbetert ten opzichte van de eerder gebruikte DACF files van de referentiedag.

71. CWE regulatoren merken op dat de expliciete vermelding van EPEXSPOT op geen enkele manier een discriminerend effect kan hebben op andere NEMO's die in de CWE regio actief zijn of zullen zijn. EPEXSPOT is expliciet vermeld omwille van zijn rol als CWE FBMC project partner. De inwerkingtreding van de MNA ("*multi-NEMO arrangements*") zal ten gepaste tijde een wijziging aan de *approval package* van de CWE FB MC vereisen, om de nodige regelingen voor meerdere NEMO's te weerspiegelen.

3.7. TRANSPARANTIE

72. Wat betreft de transparantie over de CWE FBMC heeft de CREG drie opmerkingen. Ten eerste merkt de CREG op dat op de paragraaf over transparantie ongewijzigd bleef. Sinds de go-live van de CWE FBMC op 26 april 2015 is de transparantie echter sterk verbeterd. Zo zijn de geanonimiseerde CBCO codes vanaf 2017 vervangen door de fysieke namen van de beschouwde CB's en CO's en worden ook de EIC kentallen gepubliceerd. Naast de publicatie van de *zone-to-hub* PTDF-waarden, wordt ook de bepaling van de RAM-waarden op de CBCO's traceerbaar via de expliciete vermelding van de input parameters, zijnde de thermische capaciteit (F_{max}), de referentiestromen (F_{ref}), de *Flow Reliability Margin* (FRM) en de eventuele *Flow Adjustment Value* (FAV). De CREG merkt op dat deze verbeteringen niet in het voorstel zijn opgenomen.

73. Ten tweede stelt de CREG vast dat de hierboven overeengekomen verbeteringen wat betreft de naamgeving nog steeds niet consequent door alle CWE TSB's voor alle CBCO's en op alle tijdstippen worden toegepast. Zo worden nog steeds CBCO's gepubliceerd onder de geanonimiseerde code, ontbreken vaak de EIC kentallen en is de fysieke naamgeving niet geharmoniseerd. Dit bemoeilijkt de data-manipulatie en analyse van de werking van CWE FBMC door marktpartijen, wat op haar beurt de onzekerheid voor marktspelers vergroot en tenslotte vertaald wordt in verhoogde risicopremies doorgerekend aan de eindconsument.

74. Ten derde kan en dient de transparantie van de CWE FBMC nog significant verbeterd te worden. Zo ondersteunt de CREG de vraag van de marktpartijen om transparantie inzake de berekeningsmethode van LTA-inclusie en de vraag naar de flow based parameters voor en na LTA-inclusie, en dringt de CREG aan op de stelselmatige publicatie van up-to-date statische netwerkmodellen.

75. De CREG verwelkomt de door CWE TSB's geplande verbeteringen die naar marktpartijen en de CWE regulatoren zijn gecommuniceerd in juli 2018. Deze communicatie gebeurde in navolging van de verschillende uitwisselingsmomenten met marktpartijen over de mogelijkheden ter verbetering van de CWE FBMC transparantie. In hun communicatie geven CWE TSB's aan te werken aan de volledigheid

van de gepubliceerde data (fysieke namen, EIC kentallen...) en de publicatie op JAO van de geplande uitdienstnames die impact hebben op het flow-based domein en dit in lijn met de publicaties op het ENTSO-E transparantieplatform. Tenslotte geven CWE TSB's aan informatie ter beschikking zullen stellen over het model voor de bepaling van de netto posities, het *Qhull* algoritme met uitleg van de werking van de LTA-patch en de methodologie voor het berekenen van de PTDF-waarden en dit voor eind Q3 2018.

76. In parallel aan deze reeds gecommuniceerde geplande verbeteringen, bevat de *position paper* een niet-exhaustieve lijst van door de CWE regulatoren gevraagde verbeteringen op korte termijn, die gebaseerd zijn op de input van marktspelers. De CREG dringt er bij Elia op aan om, in samenspraak met de andere CWE TSB's, aan deze vereisten te voldoen. De in de *position paper* opgenomen lijst is niet exhaustief. De CREG vraagt dan ook om de communicatie en samenwerking tussen CWE TSB's, CWE regulatoren en marktspelers op dit niveau verder te ontwikkelen en te blijven onderhouden en tegemoet te komen aan bijkomende geïdentificeerde noden om een voldoende transparantie over de CWE FBMC werking te garanderen en aldus de wettelijke bepalingen hierrond te respecteren.

3.8. IMPACT OP DE BEVOORRADINGSZEKERHEID

77. Op basis van de door de CWE TSB's uitgevoerde SPAIC analyses en op basis van het antwoord gekregen van Elia betreffende de impact van de nieuwe biedzonegrens op Euphemia via de gegenereerde virtuele branches om het toegekend volume aan langetermijnrechten op deze grens te voorzien, gaat de CREG ervan uit dat de voorgestelde wijzigingen geen negatieve impact zullen hebben op de bevoorradingzekerheid van België. De CREG gaat ervan uit dat op elk tijdstip - en ook tijdens de wintermaanden - voldoende importcapaciteit voor de Belgische markt gegarandeerd kan worden.

4. BESLISSING

Met toepassing van artikel 15.2 van Verordening (EG) nr. 714/2009 betreffende de voorwaarden voor toegang tot het net voor grensoverschrijdende handel in elektriciteit, van artikel 5.2 van Bijlage 1 van Verordening (EG) nr. 714/2009 en de artikelen 176, §2, en 180, §2, van het koninklijk besluit van 19 december 2002 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe beslist de Commissie voor de Regulering van Elektriciteit en Gas, om de voorafgaande redenen, het voorstel van NV ELIA SYSTEM OPERATOR voor de aanpassing aan de marktkoppeling in de regio Central West Europe naar aanleiding van de integratie van de Duits-Oostenrijkse biedzonegrens en de integratie van de 20% minimum RAM regel, een goed te keuren. Deze goedkeuring is beperkt tot de aanpassingen ten opzichte van de CWE FBMC *approval package* van maart 2015. De voorwaarden die de CREG gesteld bij in haar beslissing (B)1442 blijven onverminderd van kracht.

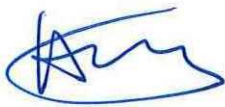
De CREG gaat akkoord met de introductie van de DE/LU-AT biedzonegrens op 1 oktober 2018. De CREG vraagt Elia om te verzekeren dat de effectieve implementatie efficiënt gebeurt, onder meer wat betreft de toepassing van LTA-inclusie voor het garanderen van langetermijnrechten en de kwaliteit van de basecase.

De CREG gaat akkoord met de toepassing van de 20% minimum RAM maatregel die reeds in invoering is sinds 26 april 2018. De CREG wijst op het tijdelijk karakter van deze maatregel in afwachting van een verbeterd voorstel op basis van een door CWE TSB's uit te voeren CBCO-selectiestudie. Ook wijst de CREG erop dat deze beslissing onder voorbehoud is van deze in het kader van de capaciteitsberekenningsmethodologie in de Core regio. De CREG vraagt Elia om in samenwerking met CWE TSB's deze CBCO-selectiestudie uit te voeren en hierbij de optimaliteit en het niet-discriminerend karakter van de voorgestelde optie aan te tonen.

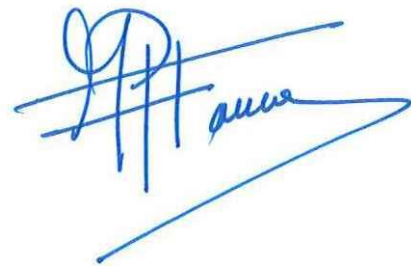
De CREG vraagt Elia om een beschrijving van de toepassing van een externe beperking op de globale biedzone alsook een wetenschappelijke onderbouwing van de waarde van de Belgische importbeperking ter goedkeuring bij de CREG in te dienen en dit voor de implementatie van deze externe beperkingen.

De CREG vraagt Elia om de transparantie van de CWE FBMC verder te verbeteren. Dit houdt onder meer de in de *position paper* opgenomen lijst van punten, alsook een voortzetting van de samenwerking met CWE marktpartijen op dit aspect.

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Andreas TIREZ
Directeur

Marie-Pierre FAUCONNIER
Voorzitster van het Directiecomité

BIJLAGE 1

Documentation de la solution de couplage de marché fondé sur les flux de la zone CWE (Juin 2018 – version 3.0)

Franstalige versie – 30 mei 2018

BIJLAGE 2

Méthodologie pour le calcul de la capacité sur l'échéance intrajournalière

Franstalige versie – 1 juni 2018

BIJLAGE 3

Allocation du revenu de congestion dans le cadre d'un couplage de marché fondé sur les flux

Franstalige versie – 1 juni 2018

BIJLAGE 4

Common position paper of CWE NRAs on the update of the Flow-based market coupling methodology

Engelstalige versie – augustus 2018

BIJLAGE 5

Antwoord van Febeliec op de openbare raadpleging door de CREG – Consultatie 1778

Engelstalige versie – juli 2018

BIJLAGE 6

Antwoord van ENGIE op de openbare raadpleging door de CREG – Consultatie 1778

Franstalige versie – juli 2018